

SP.A LANCEERT BREED OFFENSIEF: EUTHANASIE VOOR MINDERJARIGEN EN DEMENTERENDEN

‘Tijd is rijp voor een tweede ethische revolutie’

Euthanasie uitbreiden naar minderjarigen en dementerenden ligt zeer gevoelig. © rr

De tiende verjaardag van de euthanasiewet mag niet zo-
maar passeren, vindt SP.A. ‘Hoog tijd voor een uitbreiding:
ook minderjarigen en dementerenden moeten toegang heb-
ben tot euthanasie.’ De partij vuurt twee wetsvoorstellen af.

MARJAN JUSTAERT

BRUSSEL | De timing van het SP.A-offensief is geen toeval. In Brussel wordt vandaag een groot symposium gehouden over de euthanasiewet, een ethische mijlpaal die in 2002 de (palliatieve) zorgwereld op zijn kop zette. Sindsdien zijn artsen die een volwassen persoon – die ondraaglijk fysiek of psychisch lijdt en vrijwillig en herhaald zijn wens uitdrukt om te sterven – niet langer strafbaar als ze euthanasie toepassen. België was één van de eerste landen met een euthanasiewet.

De Unie Vrijzinnige Verenigingen, het LevensEinde Informatie-Forum (LEIF) en de bekende professor Wim Distelmans – titularis van de leerstoel ‘Waardig Levens-einde’ aan de VUB – organiseren de bijeenkomst. met als thema ‘Een goede dood. Tien jaar ‘controversiële’ euthanasiewet?’. Kamerlid Myriam Vanlerberghe (SP.A) zal er de uitbreidingsvoorstellen lanceren, samen met par-

tijgenote en senator Marleen Temmerman trekt zij aan de kar. De Vlaamse socialisten gaan er alles aan doen om het parlement aan hun kant te krijgen. ‘Het is tijd voor een tweede ethische revolutie’, luidt het strijdlustig.

‘De voorbije jaren is er een groot maatschappelijk draagvlak gegroeid om de wet uit te breiden’, verklaart Vanlerberghe. ‘Op politiek vlak liggen de zaken gevoeliger, maar de andere partijen moeten nu maar eens kleur bekennen.’

Geen leeftijdsgrens

De uitbreiding draait om twee soorten mensen: minderjarigen enerzijds en dementerenden en mensen die ‘blijvend onbewust’ zijn als gevolg van onomkeerbaar vernielde hersenfuncties anderzijds. In Nederland hebben deze mensen wél toegang tot euthanasie.

Wat de minderjarigen betreft, kiest de SP.A bewust om geen leef-

tijdsgrens te hanteren zoals bij onze noorderburen. Daar kunnen tieners vanaf 12 jaar kiezen voor euthanasie mits toestemming van de ouders, en 16-plussers mits hun ouders geïnformeerd worden. Vanlerberghe: ‘Wij hanteren

‘De partijen moeten maar eens kleur bekennen’

het criterium ‘oordeelbekwaam’. Soms zijn kinderen van zeven of tien jaar volwassen genoeg om over hun leven te beslissing. De ouders uitsluiten, kan niet voor ons. Er moet een consensus zijn tussen het kind, de ouder(s) en het medische team. In plaats van één arts moet een meerkoppig, multidisciplinair team de euthanasie beoordelen en begeleiden.’

Voor de volledigheid: het gaat niet over baby’s of heel jonge kindjes. Ook daar rijst de vraag naar legale vormen van levensbeëindiging, maar omdat er geen sprake is van wilsbekwaamheid kan er ook geen sprake zijn van euthanasie.

Een pak groter is de groep dementerenden en mensen die door andere aandoeningen hun helderheid definitief verliezen. Senator en arts Marleen Temmerman pleit ervoor hen de mogelijkheid te geven om voor euthanasie te kiezen, als ze nog bewust en dus wilsbekwaam zijn. Hun wilsverklaring zou ook veel langer geldig moeten zijn dan de huidige vijf jaar. ‘Vijf jaar is zo voorbij’, zegt Temmerman. ‘We moeten een mouw passen aan deze lacune in de wet, want het probleem stelt zich wel degelijk.’

60 dossiers op 4 maanden

Dat bewijst ook het nagelnieuwe ULteam (lees: ulziem) van professor Distelmans. ULteam is een ambulante consultatieteam dat tweedelijnsbijstand biedt aan mensen met ‘levenseindevragen’ die niet terecht kunnen bij hun klassieke arts of ziekenhuis. Als het nodig is, kunnen de patiënten gehospitaliseerd worden in het UZ Brussel.

Vandaag presenteert Distelmans

de eerste resultaten van de werking van ULteam, voor *De Standaard* licht hij al een tip van de sluier op. ‘Op amper vier maanden tijd hebben we al 60 serieuze dossiers opgesteld, allemaal van mensen die worstelen met levens-einde vragen.’ Opvallend is dat een zeer groot deel van hen worstelt met psychische problemen.

De VUB-arts hoopt vurig dat de euthanasiewetgeving uitgebreid wordt. ‘Men moet geen schrik hebben van een tsunami aan euthanasie op dementerenden, want die is er nu ook niet.’ Vorig jaar kregen er in ons land ruim 1.100 mensen euthanasie.

Of de SP.A haar slag thuis zal halen, is maar de vraag. Open VLD en Groen zijn voorstanders van het debat – de drie partijen drukten er onder de paars-groene regering-Verhofstadt de euthanasiewet door in 2002 – maar voor CD&V ligt het gevoelig. Binnen de N-VA verschillen de meningen. De meeste tegenstand wordt verwacht van de Franstaligen. Senator en arts Philippe Mahoux (PS) was destijds één van de bezielers van de wet, maar is nu niet van plan een uitbreiding te steunen. ‘Alles wat bewustzijn of minderjarigen aangaat, kun je toch niet in een wet gieten? En als dat echt moet, moet het zeer precies gebeuren en dat is nu niet het geval.’